

KEEP – et kompetencegivende træningsprogram for plejefamilier og netværksplejefamilier

Socialrådgiverdage den 2. november 2017
V/ Gitte Nyboe Jakobsen og Vivi Nielsen

KEEP

Familieplejen skal styrkes og kvalificeres

Udviklingen på familieplejeområdet

- Andelen af anbragte børn og unge i familiepleje udgjorde i 1970 15 %. I 2015 er andelen steget til 62 %
- Problemtungde i anbringelserne
- Lovgivningsmæssigt er der kommet øgede krav og en øget professionalisering af plejefamilierne (tilsyn og godkendelsesprocedure, grundkursus og efteruddannelse)
- Forskning, faglige tiltag, metodeudvikling

KEEP som metode

Socialstyrelsen: Tidlig indsats – Livslang effekt

- Forebyggelse af udviklingen af problemadfærd hos børnene
- Reduktion af problemadfærd hos børn, der allerede udviser en sådan
- Højere grad af deltagelse i et almindeligt skoleforløb uden specialundervisning for børnene
- En oplevelse af en forbedret mestringsevne hos plejeforældrene i forhold til at forebygge og håndtere udadreagerende adfærd
- Forebyggelse af sammenbrud i anbringelsen, således at barnet får mulighed for at vokse op i en familiekontekst frem for på en institution

Desuden er der ofte en besparelse for kommunen ved, at barnet anbringes i en plejefamilie i stedet for på en institution. Dertil kommer, at der kan være en besparelse, hvis barnet fastholdes i ét samlet forløb, frem for at der skal iværksættes en række forskellige forløb pga. sammenbrud i anbringelsen.

KEEP

Keeping Foster Parents Trained and Supported

- KEEP – Keeping Foster Parents Trained and Supported - er et evidensbaseret, gruppebaseret forløb for plejefamilier – herunder også netværksplejefamilier
- KEEP er udviklet i USA af Oregon Social Learning Center (OSLC). Den bagvedliggende teori er social læringsteori og KEEP-metoden bygger på metoden TFCO (Treatment Foster Care Oregon) tidligere kaldet MTFC (Multidimensional Treatment Foster Care)

Målgruppe og ramme

Målgruppe

- Plejefamilier – herunder netværksplejefamilier med plejebørn i alderen 4-12 år
- Der kan i alt deltage plejeforældre for op til 6 plejebørn (dvs. mellem 6 og 12 deltagere pr. forløb)

Ramme

- 16 ugentlige sessioner af 90 minutter med 2 gruppeledere
- Erstatningssessioner, hvis plejeforældrene ikke kan deltage
- Hjemmeøvelser
- 1 ugentlig opringning (PDR – Parents Daily Report)

Struktur for sessionerne

- Opfølgning og sparring på hjemmeøvelsen
- Et kort oplæg fra gruppelederne om tema og værktøjer
- Øvelse omkring temaet + gruppedrøftelse
- Præsentation af ny hjemmeøvelse

Temaer

- 4 centrale roller for plejeforældre
- Vigtigheden af at samarbejde
- At lære ny adfærd
- Pointsystemer og belønning
- At sætte grænser og tag en pause
- Grænsesætningsstrategier
- Balancen mellem belønning og grænsesætning
- At undgå magtkampe
- Før-indlæring
- Håndtering af særlig svær adfærd
- Fremme skolegang
- Fremme positive sociale relationer
- Stress og håndtering af stress

Drøftelse i gruppen

(Eksempel)

- Hvordan beder I jeres barn om at gøre noget?

ARBEJDSPLAN

TRIN FOR TRIN - AT LÆRE NY ADFÆRD

A. Det vil jeg gerne forbedre:

B. Hvilke trin kan det opdeles i?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

C. Hvad kan jeg gøre for at understøtte denne adfærd?

1. _____
2. _____
3. _____

Øvelser/rollespil til temaet

"At undgå magtkampe"

Rollespil: "Den forkerte måde"

- **Et barn, der skændes, hvor plejeforælderen bider på krogen**

Rollespil: "Den rigtige måde"

- **Hvor plejeforælderen IKKE bider på krogen?**

Hjemmeøvelse

(Eksempel)

Hvad mit barn er god til

F.eks.: Rede sin seng og gå ud med skraldet hver dag.

Husk: *Beskriv adfærden; Vær konkret og vær kortfattet*

1. _____

2. _____

Hvad vil jeg have, at mit barn bliver bedre til at gøre

For eksempel: Børste sine tænder, tage sig af katten, ikke afbryde, høre mere efter.

1. _____

2. _____

Tilpasning af KEEP konceptet til danske forhold

5 dages kursus for kommende gruppeledere - gennemskrivning

1. Gruppeforløb - 2. gennemskrivning

Coaching

Kulturelle forhold

- Sprog
- Syn på børns socialisering
- Danske plejefamilier som målgruppe

- Betydning af "ejerskab"

Tilpasning af KEEP konceptet til danske forhold

Tilpasning har været helt nødvendig

Hvor er vi nu?

- Gennemprøvet og godt materiale
- Tilpasset danske forhold
- Evalueret v. ekstern evaluator

Evaluering viser

Midtvejsevaluering november 2016

- Plejeforældrenes stressniveau falder, efter at de har deltaget i et KEEP forløb
- Fald i plejebørnernes adfærdsvanskeligheder efter at deres plejeforældre har deltaget i et KEEP forløb

Evaluering viser

Midtvejsevalueringen 2016:

SDQ målinger før og efter plejeforældrenes deltagelse viste et fald i børnenes adfærdsvanskeligheder.

Fra at 64 % af børnene befandt sig inden for normalområdet, ændrede dette sig til 73 %.

5 % færre befandt sig i grænseområdet og 4 % færre uden for normalområdet efter plejeforældrenes deltagelse i KEEP.

Kilde: "Evaluering af Keeping Foster Parents Trained and supported (KEEP) nov. 2016"

Erfaringer

- Konceptets faste opbygning
- Temaerne
- Social læringsteori
- Hvad kan KEEP?

Udsagn fra plejeforældre

Efter deltagelse i KEEP:

- "Vi har færre konflikter"
- "Det er blevet lettere at finde det positive i det, som forekommer negativt – at se barnet med andre øjne"
- "At være opmærksomme på at oplade barnet med positiv feedback og tilsidesætte lidt, alt det barnet gør galt, det er jo ikke det, der motiverer barnet til at komme videre"
- "Via de redskaber vi har lært, kan vi sætte hurtigere ind og forandre til positive handlinger"